

Ministrstvo za javno upravo

Tržaška cesta 21
1000 Ljubljana
gp.mju@gov.si

Ljubljana, 10. januar 2025

Zadeva: Stališče Gospodarske zbornice Slovenije k predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku (EVA: 2024-3130-0043)

Spoštovani,

na portalu eDemokracija je bil dne 8. 12. 2024 objavljen predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o splošnem upravnem postopku (EVA: 2024-3130-0043); v nadaljevanju: predlog zakona). Na GZS smo predlog zakona preučili ter vam v nadaljevanju posredujemo predloge in pripombe, ki jih je podala Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij pri Združenju za informatiko in telekomunikacije pri GZS (SOEK).

1. Predlogi in pripombe k 22. členu predloga zakona (nov 85.a člen)

Uvodoma poudarjamo, da GZS podpira vsa prizadevanja za zmanjšanje birokratizacije in digitalizacijo postopkov, vključno z elektronsko komunikacijo in vročanjem pri poslovanju gospodarskih subjektov z državo. Takšen način poslovanja predstavlja poenostavitev upravnih postopkov. Vendar pa po pregledu predloga zakona opažamo nekatere bistvene pomanjkljivosti predloga, predvsem v delu, ki se nanaša na elektronsko vročanje in poslovanje ter za katere menimo, da bi morale biti v predlogu ustrezneje obravnavane z namenom zagotovitve administrativne razbremenitve podjetij. Zato podajamo nekatere predloge in pripombe z obrazložitvijo, ki se nanašajo na 22. člen predloga zakona.

a) Uporaba varnih elektronskih predalov

Elektronsko vročanje in elektronsko poslovanje sta bistvenega pomena za gospodarske subjekte. Vendar trenutna pravna ureditev upravnih postopkov in širše zakonodajno urejanje tega področja ne ustreza potrebam gospodarstva in večkrat pomeni le dodatno administrativno obremenitev. Zavedamo se, da je ta tematika širša od predloga zakona, vendar bi jo moral primarno obravnavati tudi predloga zakona. Zato na tem mestu izpostavljamo eno izmed pomanjkljivosti trenutnega sistema glede elektronske komunikacije v pravu družb in predlagamo rešitev, ki bi jo lahko smiselno upošteval tudi predlog zakona.

- Pomanjkljivosti trenutno veljavne ureditve: Trenutno veljaven ZUP določa vročanje pravnim osebam na način, da se elektronska vročitev opravi na registriran elektronski naslov, ki ga je pravni subjekt prijavil v sodnem, poslovnem (v nadaljevanju: PRS) ali drugem registru. Rešitev pa je pomanjkljiva, saj elektronski naslov, ki ga imajo pravne osebe vpisane v PRS, ni primarno prilagojen vročanju v uradnih postopkih, temveč je

namenjen splošni komunikaciji. Pravne osebe so bile primorane ta naslov posredovati na podlagi Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1), vendar ne za namen vročanja. Naslovi, ki jih pravne osebe posredujejo po ZGD-1, niso naslovi varnih elektronskih predalov in ne zagotavljajo zahtevane ravni varovanja podatkov, sledljivosti ter potrditve prejema. Splošni elektronski naslov, vpisan v PRS, je namenjen kontaktni točki pravne osebe s splošno javnostjo, ne pa kontaktni točki za uradna pisanja s strani državnih ali drugih organov. Pri njih namreč lahko od vročitve naprej tečejo roki, ki imajo lahko za pravno osebo pomembne tako pravne, upravne kot poslovne posledice. Zato ni mogoče enačiti organizacijskih procesov pravne osebe za sprejemanje elektronske pošte splošne javnosti z organizacijskimi procesi pravne osebe za sprejemanje elektronske pošte državnih in drugih organov.

- **Predlog ureditve:** Predlagamo, da pravne osebe v PRS ali v katerem drugem registru registrirajo naslov varnega elektronskega predala za vročanje, ki pa ni dostopen širši javnosti, temveč le državnim in drugim organom za namen vročanja upravnih aktov v upravnih postopkih. Na ta način se avtomatično zagotovi privolitev za elektronsko vročanje v upravnih postopkih. Poleg tega bi moral zakon omogočiti, da lahko pravne osebe v posameznih postopkih navedejo drug naslov varnega elektronskega predala, če to ustreza njihovi notranji organizaciji in pooblastilom.

b) Neskladnost s potrebami gospodarskih subjektov.

Predlog 85.a člena predvideva prvo vročitev v postopku prek portala eDavki. Šele nato bo subjekt tekom postopka lahko sporočil drug elektronski predal, prek katerega se bo lahko nadalje vročalo. Opozarjamo, da je prva vročitev v postopkih, v katerih subjekti še niso sodelovali, bistvenega pomena za potek postopka ter možnost zaščite pravic in interesov strank postopka. Zato je vročanje preko portala eDavki problematično, saj je prva vročitev omejena na portal, šele nato pa je možna izbira drugega elektronskega predala. Predlagana ureditev tudi ne upošteva dejstva, da do portala eDavki dostopajo predvsem finančne službe ali zunanji računovodski servisi, kar pomeni povečano tveganje za zamude pri spoštovanju rokov in dodatno administrativno breme za pravne osebe. V nekaterih vidikih pa je takšna ureditev kritična tudi z vidika varstva zaupnosti poslovanja.

Gospodarski subjekti si prizadevajo za ureditev procesov na enoten in pregleden način. To v praksi pomeni prejemanje uradnih dokumentov ali dopisov na naslov, ki ga subjekt sam izbere. Zato mora biti sistem elektronskega vročanja zasnovati tako, da omogoča vročitev na izbran elektronski predal že od prve vročitve v upravnem postopku dalje. V povezavi s tem ni smiselno, da bi bila uporaba izbranega elektronskega predala omogočena šele, če subjekt to naknadno sporoči. Sistem, kot ga predlagamo, bi omogočil učinkovito obdelavo prejete in poslane pošte, zmanjšuje stroške obdelave, zagotavlja sledljivost ter krepi pravico do pravnega varstva.

c) Neustreznost prvega vročanja preko portala eDavki

Predlagana ureditev, ki predvideva vročanje prek portala eDavki, je po našem mnenju neprimerna, saj pravnim osebam otežuje obdelavo uradne pošte in povečuje tveganja za zamude. Večina podjetij že ima vzpostavljeno integracijo s ponudniki varnih elektronskih predalov, ki omogočajo učinkovito upravljanje sodne in upravne pošte. Na podlagi navedenega bi predlagana ureditev 85.a člena posegla v že uveljavljene načine vročanja. To bi povzročilo nepotrebno spremembo dosedanje dobre poslovne prakse in povečanje stroškov poslovanja. Vročanje prek portala eDavki bi posledično lahko povečalo število vlog za vrnitev v prejšnje stanje, zaradi česar bodo upravni organi dodatno obremenjeni, predvsem pa bo to negativno

vplivalo na trajanje in učinkovitost upravnih postopkov.

Primerna rešitev je, da se vzpostavi enoten sistem vročanja v vseh postopkih med državo in gospodarskimi subjekti. Zato bi morali gospodarski subjekti na portalu e-Davki navesti naslov varnega elektronskega predala, v katerega bi prejeli pisanja v posameznem postopku.

d) Primer dobre prakse sodnih postopkov

Predlagamo, da se ureditev 22. člena predloga zakona spremeni tako, da povzema ureditev, ki že trenutno velja v sodnih postopkih.

V sodnih postopkih pravne osebe že uporabljajo varne elektronske predale, registrirane na portalu e-Sodstvo. Pravne osebe lahko podajo privolitev za elektronsko vročanje in prijavijo naslov varnega elektronskega predala. Ta sistem zagotavlja ustrezno varnost in pravno sledljivost. Sistem v praksi dobro deluje, zato menimo, da bi bilo primerno prilagojeno rešitev uporabiti tudi v okviru Zakona o splošnem upravnem postopku.

2. Krajši roki za nastanek domneve seznanitve

Predlog zakona v 86.a, 86.b in 87. členu krajša rok za nastanek domneve vročitve s 15 dni na 7 dni. Menimo, da razlogi za navedeno spremembo niso dovolj utemeljeni, saj gre za več kot polovično krajšanje roka, s čimer sprememba ni v korist strank postopka. Na strani naslovnika lahko pride do številnih okoliščin, zaradi katerih se s pošiljko dejansko ne bo mogel seznaniti v roku 7 dni, kar pa bi pri stranki lahko povzročilo krajšanje časa ali celo zamudo roka za opravo procesnih dejanj. Morebitne vloge strank za vrnitev v prejšnje stanje zaradi nezmožnosti dejanske seznanitve pa bi zgolj dodatno obremenile organe ter povzročile zaostanek v postopku, kar pa je ravno nasprotni učinek od namena predmetne spremembe.

Glede na navedeno predlagamo, da se sedaj uveljavljen 15 dnevni rok za nastanek domneve vročitve ohrani.

Predlagamo, da pristojno ministrstvo preuči navedene predloge ter jih smiselno upošteva v novi verziji predloga zakona. Za dodatna pojasnila smo na voljo.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Žana Cerjak, l.r.
Pravna služba GZS

Nenad Šutanovac, l.r.
Direktor ZIT

Vesna Nahtigal
generalna direktorica GZS